

HRVATSKI SABOR

KLASA: 140-01/21-01/04

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 22. travnja 2021.

Hs**NP*140-01/21-01/04*65-21-01**Hs

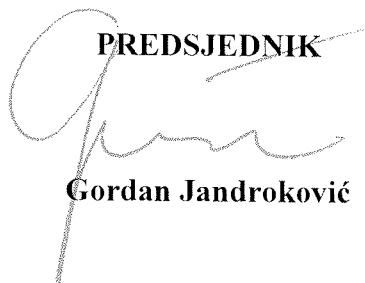
P.Z. br. 133

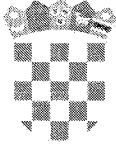
ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Silvano Hrelja, zastupnik u Hrvatskom saboru, aktom od 22. travnja 2021. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sudjelovat će predlagatelj prijedloga zakona.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z. br. 133

HRVATSKI SABOR

Zastupnik Silvano Hrelja

Zagreb, 22. travnja 2021.

Hs**NP*140-01/21-01/04*6531-21-01**Hs

REpubLIKA HRVATSKA		
65 - HRVATSKI SABOR		
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6		
Primijeno:	22-04-2021	
Klasifikacijska oznaka:	140-01/21-01/04	Org. jed. 65
Prilodžbeni broj:	6531-21-01	Pril. 1 Vrij. -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: **Prijedlog Zakona o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju**

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 - pročišćeni tekst i 05/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (NN 81/13, 113/16, 69/17, 29/18), podnosim Prijedlog zakona o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju.

Navedeni Prijedlog zakona u Hrvatskom saboru obrazložiti ću osobno.

Zastupnik

Silvano Hrelja

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA
ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU**

Zagreb, travanj 2021.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Prvi stup mirovinskog osiguranja uređeno je Zakonom o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/2013, 151/2014, 33/2015, 93/2015, 120/2016, 18/2018 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 62/2018, 115/2018 i 102/2019) - u daljnjem tekstu: ZOMO i drugim posebnim propisima o mirovinskom osiguranju. Osiguranicima se na načelima uzajamnosti (ovisnost visine mirovine o dužini staža i visini plaća) i solidarnosti (socijalna preraspodjela u korist određenih skupina) obvezno osiguravaju prava za slučaj starosti i invalidnosti, a članovima njihovih obitelji prava za slučaj smrti osiguranika, odnosno korisnika mirovine (pravo na starosnu, prijevremenu starosnu, invalidsku, obiteljsku, najnižu i osnovnu mirovinu), profesionalna rehabilitacija, naknada zbog tjelesnog oštećenja i naknada putnih troškova u vezi s ostvarivanjem osiguranih prava. Odredbama ZOMO-a uređeni su uvjeti, način i postupak ostvarivanja tih prava u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod).

Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu prema članku 34. ZOMO ima osiguranik kada navršši 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža.

Iznimno od članka 34. ZOMO-a, pravo na prijevremenu starosnu mirovinu stječe osiguranik – žena kada u 2021. godini navršši – 57 godina i 9 mjeseci života i 32 godine i 9 mjeseci mirovinskog staža, s tim da se i uvjeti dobi i navršenog staža povećavaju svake sljedeće godine do 2030. godine za 3 mjeseca.

Visina prijevremene starosne mirovine se pritom određuje uz umanjenje polaznog faktora (tzv. penalizacija) prema članku 85. stavak 2. ZOMO za 0,2% za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu prije navršene dobi osiguranika propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu (maksimalno 12%), odnosno za korisnike prijevremene starosne mirovine koji su mirovinu ostvarili prije 1.1.2019. godine primjenom važećeg propisa o određivanju polaznog faktora

koji je važio na dan priznanja prava, odnosno određivanja mirovine (maksimalno i do 20,4%). Pritom tako određena mirovina ostaje trajno umanjena za sve vrijeme korištenja mirovine.

Pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika prema čl. 35. Zakona o mirovinskom osiguranju ostvaruje osiguranik kada navršši 60 godina života i 41 godinu mirovinskog staža osiguranja u efektivnom trajanju. Visina mirovine se takvim korisnicima određuje uz primjenu polaznog faktora (1,0) , dakle bez umanjenja (tzv. penalizacije), prema članku 85. stavka 1. točka 5. ZOMO.

Korisnicima koji su ostvarili pravo na prijevremenu starosnu mirovinu zbog dugogodišnjeg osiguranja na temelju navršenih 60 godina života i 41 godine staža osiguranja prema odredbi članka 35. Zakona o mirovinskom osiguranju (NN, br. 157/2013) koja je bila na snazi od 1.1.2014. do 31.12.2014., to je pravo od 1.1.2015. prevedeno prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (NN 33/2015) na pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika (60 godina života i 41 godina staža osiguranja, polazni faktor 1,0).

Međutim, korisnici prijevremene starosne mirovine koji su to pravo ostvarili prema propisima koji su važili do 31.12.2013. godine, a u trenutku priznanja prava su bili navršili 60 godina života i 41 godinu staža prema važećim propisima i nadalje koriste prijevremenu starosnu mirovinu uz trajno umanjenje polaznog faktora, koji je bio određen ovisno o tada važećem propisu u trenutku ostvarivanja prava (dakle uz tzv. penalizaciju do 9%, odnosno 0,15% za svaki mjesec prije navršenih godina života osiguranika propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu). Dakle, stvorili smo posebnu kategoriju prijevremenih umirovljenika koji su odradili i više nego što je ono što nazivamo "puni radni staž od 40 godina"(41 i više godina) i dalje ih penaliziramo, a njihovim kolegama koji su možda samo dan kasnije otišli u mirovinu, tu mirovinu ne umanjujemo. Pa što je onda nepravda, ako nije to?

Također, prema važećim propisima, osiguranicima koji ostvaruju prijevremenu starosnu mirovinu prema odredbama ZOMO-a, a kojima je prijevremena starosna mirovina manja od najniže mirovine, određuje se najniža mirovina i to uz primjenu umanjenog polaznog faktora u određenom postotku za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu prije navršene dobi propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu (tzv. penalizacija kod ostvarivanja prava na prijevremenu starosnu mirovinu).

Stoga Zakon o mirovinskom osiguranju treba mijenjati na korist i u zaštitu najsiromašnijih umirovljenika, korisnika najnižih prijevremenih starosnih mirovina za koje znamo da nisu kalkulirali s odlaskom u mirovinu i nisu dobili visoke stimulativne otpremnine od 100 000, 400 000 kn i sl., nego su jednostavno ostali bez posla i morali otići u mirovinu.

Ukinuti penalizaciju za takve korisnike možemo zaista čiste savjesti i punog srca, pomažući onima koji su nakon desetljeća rada i plaćanja doprinosa osiromašeni i kažnjeni preko mjere.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim Zakonom i posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Stupanjem na snagu ovog Zakona, omogućit će se da se korisnicima prijevremene starosne mirovine kojima je mirovina manja od najniže mirovine, najniža mirovina odredi uz primjenu polaznog faktora 1,0, dakle, bez umanjnja (penalizacije), uz ponovno određivanje svote najniže mirovine za postojeće korisnike prijevremene starosne mirovine kojima je kao povoljnija bila određena najniža mirovina, ali s umanjenjem polaznog faktora.

Korisnicima prava na prijevremenu starosnu mirovinu ostvarenu do 31.12.2013. godine po općim propisima koji su važili do tog dana, a koji su na dan priznanja prava imali 60 godina života i 41 godinu mirovinskog staža osiguranja u efektivnom trajanju, stupanjem na snagu ovog Zakona to pravo će se prevesti u pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, uz primjenu polaznog faktora (1,0), dakle, također bez penalizacije.

Rješenja o prevođenju prava i određivanju nove svote mirovine, odnosno najniže mirovine počevši od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijet će Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje po službenoj dužnosti.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za provedbu predloženog Zakona osiguravaju se u Državnom proračunu unutar razdjela 086 Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, glave 08620 Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Predloženi Zakon će utjecati na povećanje rashoda državnog proračuna. To znači da za provedbu predloženog Zakona treba osigurati dodatna sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske i to 50 milijuna kuna u 2021. i 100 milijuna kuna u 2022. godini.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU

Članak 1.

U članku 85. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

"(5) Osiguraniku koji ostvaruje prijevremenu starosnu mirovinu samo prema odredbama ovoga Zakona, a kojem je prijevremena starosna mirovina određena prema članku 79. stavcima 1. i 2. i člancima 81. do 88. ovoga Zakona manja od najniže mirovine, najniža mirovina se određuje uz primjenu polaznog faktora 1,0."

Članak 2.

U članku 175. iza stavka 9. dodaju se novi stavci 10. i 11. koji glase:

"10) Korisnicima prava na prijevremenu starosnu mirovinu koji su to pravo ostvarili prema ovom Zakonu, odnosno korisnicima prava na prijevremenu starosnu mirovinu ostvarenu do 31.12.2013. godine po općim propisima koji su važili do tog dana, a kojima je prijevremena starosna mirovina manja od najniže mirovine, odredit će se najniža mirovina uz primjenu polaznog faktora 1,0 iz članka 85. stavka 5. ovog Zakona.

11) Korisnicima prava na prijevremenu starosnu mirovinu ostvarenu od 01.01.1999. do 31.12.2013. godine po općim propisima koji su važili do tog dana, a koji su na dan priznanja prava imali 60 godina života i 41 godinu mirovinskog staža osiguranja u efektivnom trajanju, to pravo se prevodi u pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika iz članka 35. ovog Zakona, uz primjenu polaznog faktora (1,0) iz članka 85. stavak 1. t. 5. ovog Zakona."

Članak 3.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje će po službenoj dužnosti korisnicima mirovine iz članka 1. i 2. ovog Zakona donijeti rješenje o određivanju nove svote najniže mirovine, odnosno donijeti rješenje o prevođenju prava i odrediti novu mirovinu počevši od dana stupanja ovog Zakona na snagu.

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovom odredbom predlaže se da se osiguraniku koji ostvaruje prijevremenu starosnu mirovinu samo prema odredbama ZOMO-a, a kojem je prijevremena starosna mirovina određena prema članku 79. stavcima 1. i 2. i člancima 81. do 88. ZOMO manja od najniže mirovine, najniža mirovina odredi uz primjenu polaznog faktora 1,0.

Uz članak 2.

Novim stavkom 10. u članku 175. ZOMO korisnicima prava na prijevremenu starosnu mirovinu koji su to pravo ostvarili prema ZOMO-u, odnosno korisnicima prava na prijevremenu starosnu mirovinu ostvarenu do 31.12.2013. godine po općim propisima koji su važili do tog dana, a kojima je prijevremena starosna mirovina manja od najniže mirovine, propisuje se određivanje nove svote najniže mirovine uz primjenu polaznog faktora 1,0 iz članka 85. stavka 5. ZOMO, dakle bez tzv. penalizacije.

Novim stavkom 11. u članku 175. ZOMO propisuje se prevođenje prijevremene starosne mirovine ostvarene po općim propisima koji su važili do 31.12.2013. godine, i to onim korisnicima koji su na dan priznanja prava na prijevremenu starosnu mirovinu imali 60 godina života i 41 godinu mirovinskog staža osiguranja u efektivnom trajanju, u pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika iz članka 35. ZOMO-a. Nova mirovina odredit će se uz primjenu polaznog faktora (1,0) iz članka 85. stavak 1. t. 5. ZOMO, dakle bez tzv. penalizacije.

Uz članak 3.

Rješenje o određivanju nove svote najniže mirovine, odnosno rješenje o prevođenju prava na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika u skladu s odredbama članka 1. i 2. ovog Zakona, donijet će Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje po službenoj dužnosti, a nova mirovina odredit će se počevši od dana stupanja ovog Zakona na snagu.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisuje se dan stupanja Zakona na snagu.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Članak 85.

(1) Polazni faktor ovisi o dobi osiguranika na dan stjecanja prava na mirovinu. Polazni faktor određuje u kojem se opsegu uzimaju vrijednosni bodovi pri određivanju mirovine. Vrijednosni bodovi uzimaju se u punom opsegu (polazni faktor 1,0):

1. za invalidsku mirovinu
2. za privremenu invalidsku mirovinu
3. za obiteljsku mirovinu nakon smrti osiguranika
4. za starosnu mirovinu
5. za starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika iz članka 35. ovoga Zakona
6. za prijevremenu starosnu mirovinu iz članka 36. ovoga Zakona.

(2) Polazni faktor za određivanje prijevremene starosne mirovine određuje se tako da se polazni faktor iz stavka 1. ovoga članka smanjuje za 0,2% svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu prije navršene dobi osiguranika propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu.

(3) Polazni faktor za određivanje starosne mirovine osiguranika, koji prvi put stječe mirovinu nakon navršene starosne dobi propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu prema ovome Zakonu i ima 35 godina mirovinskog staža, utvrđuje se tako da se polazni faktor iz stavka 1. ovoga članka povećava za 0,34% po mjesecu za svaki mjesec nakon navršenih godina života osiguranika propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu, a najviše za pet godina.

(4) Za određivanje obiteljske mirovine osiguranika koji je umro nakon navršene starosne dobi propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu prema ovome Zakonu i ima 35 godina mirovinskog staža i nije stekao mirovinu, primjenjuje se polazni faktor iz stavka 3. ovoga članka.

XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 175.

(1) Osobe iz članka 10. stavka 1. točaka 4. do 6. i članka 11. ovoga Zakona nisu obvezno osigurane ako su korisnici mirovine, osim korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad, ostvarene do stupanja na snagu ovoga Zakona i korisnika invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti ostvarene prema ovome Zakonu.

(2) Korisnicima prava na starosnu mirovinu, prijevremenu starosnu mirovinu, invalidsku mirovinu, obiteljsku mirovinu, najnižu mirovinu, zaštitni dodatak uz mirovinu, doplatak za

pomoć i njegu kao i na novčanu naknadu zbog tjelesnog oštećenja, najnižu mirovinu, koji su ta prava ostvarili prema propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju koji su važili do stupanja na snagu ovoga Zakona, osiguravaju se ta prava i nakon toga dana u istom opsegu i usklađuju se prema ovome Zakonu.

(3) Korisnicima mirovine iz stavka 2. ovoga članka za vrijeme zaposlenja ili obavljanja djelatnosti na osnovi koje su obvezni na mirovinsko osiguranje ne isplaćuje se najniža mirovina.

(4) Korisnicima prava na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad na temelju invalidnosti iz članka 34. stavka 1. Zakona o mirovinskom osiguranju (»Narodne novine«, br. 102/98., 127/00., 59/01., 109/01., 147/02., 117/03., 30/04., 177/04., 92/05., 43/07. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 79/07., 35/08., 40/10. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 121/10., 130/10. – pročišćeni tekst, 61/11., 114/11., 76/12. i 133/13.) koji su ta prava ostvarili prema propisima o mirovinskom osiguranju koji su važili do stupanja na snagu ovoga Zakona osiguravaju se prava po toj osnovi i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona u istom opsegu, uz primjenu mirovinskog faktora iz članka 80. stavka 1. točaka 4., 5. i 6. navedenoga Zakona.

(5) Korisnicima prava na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad određene prema odredbi članka 174. stavaka 1. do 3. Zakona o mirovinskom osiguranju (»Narodne novine«, br. 102/98., 127/00., 59/01., 109/01., 147/02., 117/03., 30/04., 177/04., 92/05., 43/07. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 79/07., 35/08., 40/10. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 121/10., 130/10. – pročišćeni tekst, 61/11., 114/11., 76/12. i 133/13.) osiguravaju se prava po toj osnovi i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona u istom opsegu, uz primjenu mirovinskog faktora iz članka 174. stavka 3. navedenoga Zakona.

(6) Korisnicima invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad koji su tu mirovinu ostvarili prema odredbi članka 174. stavka 3. točaka 3. i 4. Zakona o mirovinskom osiguranju (»Narodne novine«, br. 102/98., 127/00., 59/01., 109/01., 147/02., 117/03., 30/04., 177/04., 92/05., 43/07. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 79/07., 35/08., 40/10. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 121/10., 130/10. – pročišćeni tekst, 61/11., 114/11., 76/12. i 133/13.) u staž osiguranja računa se razdoblje provedeno u zaposlenju s nepunim radnim vremenom nakon ostvarenog prava na tu mirovinu, u trajanju koje odgovara dvostrukom vremenu provedenom u zaposlenju, ali najduže u trajanju do punog radnog vremena i najviše dvanaest mjeseci za pojedinu kalendarsku godinu.

(7) Korisnicima prava na invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad zbog bolesti koji su mirovinu ostvarili prema općim propisima prije stupanja na snagu ovoga Zakona, s danom navršene starosne dobi iz članka 33., odnosno 180. ovoga Zakona prevodi se to pravo u istoj svoti po službenoj dužnosti na starosnu mirovinu.

(8) Prevođenje invalidskih mirovina zbog opće nesposobnosti za rad iz stavka 7. ovoga članka i korisnika prava iz članka 58. stavka 1. ovoga Zakona za korisnike koji će starosnu dob iz članka 33., odnosno iz članka 180. ovoga Zakona navršiti do 31. prosinca 2014. obaviti će se 1. siječnja 2015.

(9) Korisnicima prava na prijevremenu starosnu mirovinu zbog dugogodišnjeg osiguranja ostvarenu prema članku 35. Zakona do 31. prosinca 2014. prevodi se to pravo u istoj svoti na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika iz članka 35. ovoga Zakona.